

Csak 1943-ban lehet szó a szegedi egyetem jogi karának visszaállításáról

Hóman kultuszminister a jogakadémiákkal kapcsolatban kívánja megoldani „az egyelőre szünetelő kar” kérdését és eltekint a három katedrás már az idej tanévre kidolgozott szegedi tervről

(A Délmagyarország munkatársától) 1940 ősze óta minduntalan visszatérő problémája nemcsak a Horthy Miklós tudományegyetemnek, de a magyar egyetemi életnek és közelebbről Szegednek a jogi kar ügye. Mint emlékeztet, amikor a Ferenc József egyetem visszatért Kolozsvárra és a Kormányzó úrnunk megalapította a most már végleges szegedi egyetemet, a kultuszminister törvényjavaslatot nyújtott be, amely többek között azt is tartalmazta, hogy a Horthy Miklós egyetem jogi kara „egyelőre ideiglenesen szünetel”. Az egyetem ünnepélyes megnyitása alkalmával Teleki Pál miniszterelnök és Hóman Bálint kultuszminister kijelentette, hogy ezt az állapotot természetesen csak ideiglenesnek tekinti és amint erre a mód lesz, amikor újabb területek térnek vissza a szentistváni birodalomhoz — céloztak itt elsősorban az azóta visszatért Bácskára elsősorban — az egyetem kiegészül negyedik karával. Azóta már több tárgyalás folyt ebben a fontos kérdésben, legutóbb — mint emlékeztet — amikor a szegedi küldöttség átadta a kultuszministernek a szegedi törvényhatóság emlékiratát. Hóman Bálint miniszter megnyugtató kijelentést tett és közölte, hogy amint módjában lesz, megvalósul a Szegedei elhangzott ígéret, akkor nemcsak a Bácska szerepelt a megbeszéléseken.

Azóta jelentős lépéssel látszott előrehaladni a kérdés egyetemi körökben kidolgozott azzal a tervvel, amely lehetővé tette volna, hogy már az idej, a soronkövetkező 1942—43-as tanév megindulásakor megtörténjék az első lépés a jogi kar visszaállítására felé. A terv szerint már az idej meg lehetett volna nyitni a kar első évfolyamát, az egyetemre beiratkozhattak volna a jogi kar elsőéves hallgatói, az interregnumot, illetve a kezdeti átmeneti időt meg lehetett volna oldani úgy, hogy mindössze három katedra betöltésére lett volna szükség már az ősszel. Ez a terv elősegítette volna azt, hogy már az idej nyoma lett volna az ideiglenesen szünetelő kar újra meginduló munkájának és a következő években fokozatosan lehetett volna tovább építeni a kart évenként egy-egy új évfolyam megnyi-

tásával. A terv elgondolása az volt, hogy így négy év alatt helyre állna az egyetem integritása és négy év múlva a teljes keretben folytathatná működését a jogi kar.

Ebben az ügyben több irányban folytak megbeszélések, most jól informált helyről arról értesülünk, hogy a szegedi terv kivételére — a helyzet jelen állása szerint — nem kerül sor és így nem lehet számítani arra, hogy már az idej legalább az első évfolyamon megkezdődjenek az előadások. Értesülésünk szerint más körökben ellenzői akadnak egyetemi, költségvetési, pedagógiai és tudományos szempontból egyaránt ennek a részleges megoldásnak és ezeket az aggodalmakat elvileg magáévá tette Hóman Bálint kultuszminister is. A kultuszminister — már amennyire ezekről a megbeszélésekről információk szivárogtak ki — nem tartja helyesnek a csonka megoldást, ezzel szemben azon van, hogy amint csak lehet, helyreállítsák a teljes jogi kar és pedig valamennyi évfolyamával és valamennyi szükséges katedrájával. A mai helyzet szerint erre csak a jövő évben, az 1943—44-es tanévben nyílhat először lehetőség.

A megoldás a kultuszminister további tervei szerint kapcsolatban van két kérdéssel: 1. A jogakadémiák ügyével és 2. ami még ennél is fontosabb, a szegedi építkezés lehetőségével. Már évek óta előtérben áll a még működő jogakadémiák ügye és a tendencia az, hogy azoknak további fejlődése kapcsolódjék be az egyetem keretébe. Három akadémiáról van szó ezidő szerint, ahol könnyen meg lehetne oldani ezt a bekapcsolódást. Ebben az esetben legalább tíz-tizenkét olyan tanárra lehet számítani, akik az akadémiák további működésének bezárásával rendelkezésre állnának a szegedi egyetem jogi karának és akik közül kerülnének ki a visszaállítandó kar professzorai. Három-négy akadémiai tanár közeli nyugalmabovonulásáról is szó van, akik elérték a korhatárt, tehát a szegedi kar rendelkezésére állna nyolc professzor, akiknek száma még tovább bővíthetne — ez elképzelés szerint —, sőt már nevek is felmerültek, esetleg néhány professzor hajlandó volna Kolozsvárról visszatérni Szegedre.

A másik és körülményesebb kérdés a központi egyetemi épület építésének ügye. Ugyanis az elképzelé-

sek szerint csak akkor lehetne teljes létszámmal működni, ha új épületben lehetne elhelyezni az egész kart. Ezzel szemben a fentebb ismertetett átmeneti megoldású szegedi terv a három katedrával megoldhatónak tartotta volna az elhelyezés kérdését már az idej is, a jelenlegi központi épület keretében addig is, amíg az évről-évre való fokozatos kibővítés során ugyanis elkerülhetlenné vált volna a régóta esedékes központi épület megépítése. Viszont ha az 1943—44-re tervezett elgondolás megvalósítására gondolunk, nem lehetne előzárni az építkezések haladéktalan elkezdését, hiszen ha mondjuk márciusban hozzá is lehetne kezdeni az építéshez — addig elő kellene készíteni a telket, kisajátítást, tervpályázatot stb. — akkor is csak legkorábban 1944-re állhatna készen az új épület. Így tehát a jogi kar ügye szorosan összekapcsolódik a központi épület kérdésével, amelynek megépítésének további halogatólása a kultuszministernek sem áll szándékában. Hiszen egyre inkább

kell gondolni arra, hogy a mai épületet mégis vissza kell adni tulajdonosának, az ítélőtáblának, amelynek forgalma és munkája a Bácska visszatérésével már eddig is megháromszorosodott.

A kérdéshez tehát mihamarabb hozzá kell nyulni és mielőbb végleges döntést hozni. Még akkor is sürgős a végleges elhatározás ilyen vagy olyan arányban, ha arra gondolunk, hogy a kultuszminister a jövő évre tervezi a mai helyzetben a jogi kar visszaállítását. Hír szerint a közeli napokban a kérdésben fontos megbeszélések várhatók és legalább annyi remélhető hogy elvi állásfoglalás történjék. Konkrétum ma a remény, hogy 1943 őszén — négyévi szünetelés után — helyre állhat a szegedi egyetem integritása és konkrétum az is, hogy az idej nem kerülhet sor a csonka, első évfolyamú jogi kar munkájának megkezdésére.

Mélyponton a szegedi színházprobléma

Dr. Pálffy György kultúrtaácsnok budapesti tárgyalásai

(A Délmagyarország munkatársától) A szegedi színház igazgatóválsága már az akut betegség stádiumába lépett. Hetek óta tart a vajúdas, holott nem kétséges, hogy

már régen lehetett volna megfelelő megoldást találni,

ha a város vezetősége nem foglalja el a volt színházigazgatóval szemben azt a nobilis álláspontot, hogy amíg Kardoss Géza ki nem nyilatkoztatta kategorikusan, hogy az új feltételek mellett nem aspirál a szegedi színházra, addig az ő számára is biztosítja azt a lehetőséget, ami minden más pályázó előtt is nyitva áll: tessék sorompóba állni, előtárni a terveket, a művészeti programot éppúgy, mint a személyi vonatkozások megoldására vonatkozó elgondolásokat és a színügyi bizottság az összes pályázatokat gondos áttanulmányozása után majd állást foglal: kité ajánl a jelentkezők közül arra, hogy a város vezetősége az új szezonra meghívja a színház élére.

A volt színházigazgató igen diplomatikus játékot folytatott. Nem mondott sem határozott igent, sem pedig nemet, hanem Fabius Cunctator hajdan jólbevált taktikai módszeréhez folyamodva, halogató politikát kezdett.

Időhaladékot kért és kapott több alkalommal is Kardoss Géza tervei bemutatására azzal, hogy bizonyos időbe kerül, amíg a szerződötési tárgyalásokat lebonyolítja.

A város vezetősége elment a fürelem legvégső határáig abban a reményben, hogy ilymódon megadja az időbeli lehetőséget egy valóban színvonalas társulat komoly megszervezésére. Ebben a főtérésben azonban csalódtak a színügyi bizottság tagjai, mert a jelen pillanatig semmiféle határozott ajánlatot, vagy komoly előterjesztést nem kaptak Kardostól. Ehelyett né-

hány fővárosi sajtóorgánium hasábjain és bizonyos körökben

valóságos kampány indult Szeged város vezetősége ellen amiatt, mert Kardossal szemben a szerződöttség tényét megállapítva, őt széltnek ereszítették.

Ezeknek a támadásoknak a tényeket nem mindenben fedő, sőt azokkal sokesetben merően ellenkező adatai mögött nem volt nehéz fölfedezni informátorként a volt színházigazgatót. Ismét tanúi lehetünk tehát annak a napjainkban nem túlságosan ritka esetnek, amikor valaki a számára előlegezett bizalmat, az iránta megnyilvánult legmeszebbmenő jóakaratot és a vele szemben tanúsított nagy türelmet azon a furcsa módon hálálja meg, amit a legpregnansabban az a közmondás fejez ki, hogy *jöttél helyben jót ne várj!* Az történt tehát, hogy

Kardoss Géza visszalőtt,

azaz úgy próbálta megvédeni a „maga igazát”, hogy teljesen váratlanul és indokolatlanul támadásba ment át és nemcsak panaszaikat öntötte ki, de a súlyos vádak valóságos halmazzát is sugalmazta az ellen a városi vezetőség ellen, amely egy teljes szezonon keresztül elnézte és megürte azokat a szánalmas színházvezetési bukásolásokat, amelyeknek

Széchenyi Mozi

Ma 5, 7, 9 órakor!
Nagyvonalu, hatalmas művészi filmalkotás!

CARL PETERS a tettek embere

Megrázó filmhősköltevény! Az emberi akarat és szívósság himnusza
HANS ALBERS mesteri alakítása

Bevárosi Mozi

Szombat vasárnap és hétfőn
A német filmgyártás nagyszabásu filmje:

Bismarck a vaskancellár

A történetem egyik legnagyobb alakjáról készült páratlanul értékes filmek. A főszerepekben: PAUL HARTMANN, a legszebben beszélő drámai színész, LIL DAGOVER, a német filmek ünnepeit szépsége és K. SCHÖNBÖCK, stb

A legfrissebb UFA HIRADÓ

5, 48 és 1/10

KORZÓBAN

Prolongáltuki

Még 3 napig játsszuk!

FRATER LORÁND

PAGER, SZILASSY, GOLL BEA,
TÓKES ANNA